

F o r o r d n i n g,

angaaende

Skjode- og Pantevæsenet paa Island.

T i l s t i p u n,

um

Afsalsbréf og Pantsetningar á Íslandi.

Raupmannahöfn, þann 24de Apríllis 1833.

Raupmannahöfn.

Prentað hjá Directeur Jens Høstrup Schúlk,
Konungsinis og Háskólans Bókprýttjara.

Vi Frederik den Sjette,
af Guds Naade Konge til Danmark,
de Benders og Gothers, Hertug til Slesvig,
Holsteen, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og
Oldenborg, Gjøre vitterligt: at Vi, for at tilveiebringe
en bedre Orden i det for Eiendoms-Sikkerheden saa vigtige
Eskjode- og Pantevesen paa Bort Land Island, have fundet
for godt allernaadigst at byde og befale som følger:

§ 1.

Tinglæsningen af Eskjoder, Panteobligationer og andre Documenter, som have Eiendoms Overdragelse til Gjenstand, eller hvorved en Forhæftelse lægges paa Guds og Eiendom, saa og af ethvert andet Document, der læses for at faae Indslydelse paa en Eiers Naadighed over sine Eiendele, bliver at foretage ved den vedkommende Underret, saa at den i Forordningen af 11te Juli 1800 § 12 hjemlede Tinglæsning af deslige Documenter ved Landsoverretten aldeles bortfalder.

§ 2.

Naar Documentet gaaer ud paa Afhændelse eller Forhæftelse af en fast Eiendom, bør det altid læses ved det Ting, hvorunder Eiendommen ligger. Documenter, hvorved en Person pantsætter sit rørlige

Þér Fridrik hinn Sjötti,
af Guds Rád, Konúngur í Danmörku,
Binda og Gauta, Hertogi í Slésvík, Holstein,
Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Oldenborg,
Gjörum vitanlegt: að Ds, til að koma betri reglu á þau
fyrir víðu eiginðomsins svo mikilvægu affalsbréfa og pantbréfa
efni á Boru landi Íslandi, hefur þóknast allranádugast að bjóða
og skipa, sem eftir fylgir:

§ 1.

Þinglshingar Affalsbréfa, Pante-skuldabréfa og annara skjala,
er hafa eiginðoms afhendingu til augnamíðs, edur hvarmed nokkur
ískýlda leggst á góts og eiginðom, svo og af sérhverju öðru skjali sem
lesid verður til að ná einhverri umkomu yfir eins eiganda umráðum
yfir eignum sínum, eiga að fyrirakast við hstadeganti undirrétt, svo
að sú í tilskipan af 11ta Júlí 1800 § 12 heimilada Þinglshing af
þessháttar skjolum við Landshfirrettinn öldangis burtfellur.

§ 2.

Þegar skjalid hljóðar uppá afhending edur vedsetning einhverrar
fasteignar, á það ætíð að lesast á því þingi, til hvors eiginðomurinn
heyrir. Efjöl þau, hvarmed maður pantsetur sitt hræranlega góts,

Guds uden at overlevere samme, -bor, naar de ei indskrænke sig til det, der, som Besætning og Inventarium til en Gaard, staaer i Forbindelse med en fast Eiendom, altid læses ved hans personlige Bærning. Det samme gjelder og om de Documenter, der medføre en almindelig Indskrænkning i en Persons Eiendomsraadighed over sit Gods; men slige Documenter bor tillige læses ved de Ting, hvorunder han har faste Eiendomme beliggende, saafremt det ellers skal gjene til at svække de Afhændelser eller Forhæftelser, som med Hensyn til saadanne Eiendomme foregaae ved lovlige tingsløste Documenter.

§ 3.

I Reisevig foretages Læsning af de ovenmeldte Documenter til de ordinære Ting, som der ugentlig holdes. Paa alle andre Steder blive de at læse ved det aarlige Mandtalsting for det Tingsogn, hvor Læsningen efter § 2 skal foregaae. Ved Extraretter kan intet af deslige Documenter læses med Retsvirkning.

§ 4.

Udenfor Reisevig, hvor der i Henseende til Læsningen bliver at forholde efter de almindelige Regler i danske Lov og tilhørende Anordninger, bliver et Documents Virkning mod tredje Mand først regnet fra Tingslæsningsens Datum, saa at, hvis tvende saadanne Documenter skulle blive læste til samme Tingtid, det ene ikke paa Grund af dets ældre Udstedelse kan, naar ellers ingen Misfighed har fundet Sted, have Fortrin for det andet. Dog naar den, der har erhvervet et Adkomst- eller Forhæftelses-Document, foreviser samme for Eghedsmanden til foreløbig Antegning i Skjode- og Panteprotocolen og derom erholder Paategning paa Documentet, samt siden lader det læse til det første paafølgende Mandtalsting, saa bliver dets Retsvirkning at regne fra den Dag, da hiin Foreviisning fandt Sted, saa at det

án þess að skila því frá sér, eiga, þegar þau ei tafmarkast til þess, er, sem fast báse edur innstæða einhvorrar jarðar, er sameinad við fasteign, ætíð að lesast við hans persónulega Barnarþing. Híð sama gildir og um þau skjal, er færa með sér einhverja almenna tafmarkun á einn-
ar persónu eignarráðum yfir götstíni; enn slíkt skjal eiga líka að lesast á þeim þingum, í hvorra söknum hans fasteignir liggja, ef þau annars eiga að notast til að veikja þær afhendingar edur vedsetningar, sem með tilliti til slíkra eigna gjerast með loglega þingslýstum skilum.

§ 3.

Þí Reikjavík fyrirkæst lestur þeirra fyrirnefndu skjala á þeim reglulegu þingum, er þar haldast á viku hverri. Á öllum öðrum stöðum eiga þau að lesast á því árlega Mannatalþingi, fyrir þá þingsöku hvor Lshinginn eptir § 2 á að sk. Við Extrarétti getur lestur slíkra skjala ei útvegad þeim neinn Lagakraft.

§ 4.

Fyrir utan Reikjavík, hvor Lshinginn á að fremjast samkvæmt almennum reglum í Dönsku Lögum og þartil heyrandi tilskipunum, á sérhvers skjals verkun mót þriðja manni fyrst að reiknast frá þingskýngarinnar degi, svo að, ef tvö slík skjöl kunna að lesast á sömu þingtid, aunnad þeirra ekki, vegna eldri útgefningar, getur, ef annars eigi neitt misferli þarvið sked hefur, haft forgangsrett fyrir hinu. Þó skal, þegar sá er útvegad hefur nokkurt heimildar edur vedsetningar-skjal, skvir Skjalumanni híð sama til fyrirarandi innteiknunar í affals og pantbrefabókina, og fær þarum úppáteiknun á hjálft skjalid; svo og síðan lætur það lesa á því næst fylgjanda Mannatalþingi, skjalsins Lagakraftur reiknast frá þeim degi, er það þannig var skut, svo að það á að hafa forgangsrett fyrir þeim heimildar og vedsetningar-skilum, sem, undir

vil have Forrin for de Afkomst- og Forhæftelses-Documenter, der samtidig med samme komme til Ting, og som enten aldeles ikke eller først senere ere paa foransorte Maade foreviste for Eysfelmanden: Iøvrigt bliver de flere paa samme Tingdag eller samme Mandraalsting læste Documenters Tinglæsning at ansee som aldeles samtidig, uagtet det Ene bliver læst nogen Tid forend det Andet, dog at intet Document, som først indleveres til Læsning efterat Tinget er begyndt, kan komme i Betragtning mod det, som forud er indleveret.

§ 5.

De tinglæste Documenter bør Ord for Ord indføres i den dertil indrettede af Amtmanden autoriserede Ekjeds- og Panteprotocol, foruden at der om Læsningen bør gjøres Bemærkning i Justitsprotocollen. Om Læsningen og Protocolleringen gives Paategning paa Documentet, ligesom og Rettens Betjent, i Overensstemmelse med Sporeteglementet 10de September 1830 § 30, har at anmærke paa samme, saafremt der findes Mangel i Udstederens Afkomst til den faste Eiendom, som ved Documentet skal overdrages eller forhæftes, eller der forhen er læst noget Document, som kan være til Hinder for det nu læste Documents Guldgyldighed.

§ 6.

For at Rettens Betjent med Noiagtighed kan iagttage hvad der saaledes paaligger ham, og iøvrigt kan meddele enhver Bedkommende paalidelig Attest om Afkomsten til en Eiendom og de derpaa hvilende Hæftelser, bør der holdes noiagtige Registre over alle de læste Documenter. Disse bør bestaae dels i alphabetiske Fortegnelser over de Personer, som overdrage eller erhverve Eiendomme, eller hvis Eiendomsraadighed indskrænkes ved de læste Documenter, og indeholde Henviisning til de Steder, hvor Documenterne findes i Protocollen,

eins og það, frammfoma á þingi, og sem annaðhvort öldungis ekki, edur ei fyrir enn síðar, eru, á fyrirsagðann hátt, synd Shlumanni. Annars á fleiri á sama þingdegi edur sama Mauntalsþingi lesinna fjala þinglýsing ad öllu leiti ad álitast sem sked á sömu tíð, þó annaðhvort þeirra lesist nokkru fyrir enn hitt, þó svo, ad effert fjál, sem ei fyrir afhendist til lýsingar enn eptir börjun þingsins, geti komid til álits móti því, sem fyrir er af hendi látið.

§ 5.

Þau þinglýstu fjöl eiga, ord fyrir ord, ad innferast í þá þar, til legudu, af Amtmanni fullgildtu, Affals og Pantbrefa-Bók, og þaradank á lýsingarinnar ad getast í þingbókinni. Um lýsing og bókun gefist upptæknun á fjáldi; einnig skal réttarins þenari, samkvæmt aukatekjureglugjörðinni af 10da September 1830 § 30, á sjálfu fjálinu geta sérhvors brests er finnast kann á útgefandans heimild til þeirrar fasteignar, sem með því á af hendi ad lást edur vedsetjast, og líka þess, ef nokkurt fjál áður er lesið, sem geti hindrad þess ná lýsta fjáls fullgildi.

§ 6.

Til þess ad réttarins þenari með nákvæmni geti athugad það, hvortil hann þannig skyldast, og annars geti meðdeilt sérhvorjum hlutadeiganda áreiðanlegann vitnisburd um heimild ad eiga nokkurri, og um þær þar á hvítandi vedsetningar, eiga nákvæm Register ad haldast yfir öll lesinn fjöl. Þau eiga ad nokkru leiti ad vera upptæknar, í stafrófsroð, yfir þær persónur er afhenda edur átvega eignir, edur hvorra eignarráð tafmarkast með þeim lesnu fjöllum, og innihalda tilvísanir til þeirra stada, hvor fjölinn finnst í bókinni, og

deels og tillige i Registre over enhver Eiendom, som afhændes eller forhæstes, saaledes at Henviisning til Alt hvad der angaaende saadan Eiendom er læst til Ting findes samlet paa eet Sted. Paa den nærmere Indretning, som i Overensstemmelse dermed gives Registrerne, bør Amtmandens Approbation erhverves, og, forsaavidt de allerede indrettede Registre angaaer, bør noiagtig Forklaring om Indretningen indsendes til bemeldte Embedsmand, som har at bedømme om den svarer til sin Hensigt eller om nogen Forandring deri bør gjøres. Skulde der i nogen Jurisdiction findes saadanne Omstændigheder, der for Tiden forhindre Forelsen af et Register over selve Eiendommene, saa kan Amtmanden tilståde, at det indtil videre forbliver blot ved Register over Personerne, men disse bør have en saadan Noiagtighed, at det stedse ved deres Hjælp kan sees, om en vis Person er Eier af en bestemt Eiendom, og om noget er læst til Ting, som kan være i Veien for hans Raadighed over samme.

§ 7.

Til Fuldstændiggjørelse af Skjodes og Pante-Protocollerne og de Registre, som derover bør føres, bør Landsoverretten tilstille enhver Retsbetjent en af Justitssecretairen forfattet fuldstændig Fortegnelse over alle de hans Jurisdiction vedkommende Documenter af det ovenanførte Slags, der ere bleve læste ved Landsoverretten uden siden at være udslettede, med Afskrift af disse Documenter; hvilke den vedkommende Retsbetjent, uden derfor at nyde nogen Betaling, har at indføre i Skjodes og Panteprotocollen, ligesom han og derom bør gjøre fornøden Bemærkning paa Registrerne.

§ 8.

Amtmændene have, paa deres Omreise i Districterne, noie at eftersee saavel Skjodes og Panteprotocollerne som Registrerne over samme,

undireins, ad öðru leiti, registur yfir ferhyorn eigindóm, sem afhendist edur vedsetst, á þann hátt, ad tilvisun til alls, sem lesid er á þingi um slíkan eiginndóm, finnist til samans á einum stad. Til þeirrar sérlegu tegunar, er þessu samkvæmt verður registrunum gefinn, á Antmannsins samþykki ad útvegast, og á, ad svo miklu leiti þeim ná þegar tegudu registrum vid kemur, nákvæm skirsla um tegunina ad innsendast til nefnds Embættismanns, sem á ad dæma um hvort hán soari til sins augnamids, edur umbreyting þará þurfi ad gjorast. Ef slíkar fringumstædur finnast ad vera í nokkurri þingsökn, er ná sem stendur hindri samning slíks registurs yfir hlálfar eignirnar, svo má Antmáðurinn leyfa, ad fyrst um sinn einangis Registur yfir Persónurnar haldist, enn þau eiga þá ad vera gjord med slíkrí nákvæmni, ad það ætíð med þeirra hlálf sjeft geti hvort nokkur vífs Persóna sje eigandi einhverrar tiltekninnar eignar, og hvort nokkud sje lesid á þingi, sem geti stadið í vegi fyrir hans umráðum yfir þinni somu.

§ 7.

Til fullkonnunar Affals og Pant-Bréfa, Bókanna og þeirra Registra, sem þarfi eiga at haldast, á Landsysfirætturinn ad tilfenda ferhyorjum Rættarins þénara eina af Jústis-Sekreteranum samda fullkomna Uppteikun yfir öll þau hans undæmi vidvíkjandi skjal af fyrregreindri art, sem lesinn hafa verid vid Landsysfirættinn, án þess ad hafa sidan afplánuð verid, med Affskrift af þessum skjolum, hver hlutadegandi Rættarins þénari, án þess þarfi ad fá neina borgun, á ad innfæra í Affals og Pant-Bréfa-Bókina, eins og hann og þarum á ad skrá naufsynlega athugasemd í Registrunum.

§ 8.

Antmennirnir eiga, á þeirra yfirferð í Herudugum, nákvæmlega ad líta eptir svoel affals og pant-bréfa-bókunum, sem Registrunum

og sørge for, at Mangler eller Uordner, som i saa Henseende finde Sted, afhjælpes.

§ 9.

Jøvrigt bliver der at forholde efter Sportelreglementet af 10de September 1830 Capitel 3, hvorhos dog intet Salair bør betales for Læsning og Protocollation af Cautioner, som stilles for Kongelige Oppebørslere eller for saadanne Cautioners Udslettelse.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn,
den 24de April 1833.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Fredrik R.

Stemann.

Monrad. Ørsted. Lassen. Lange. Hansen. Bentzen.

yfir þær, og hafa umhyggju fyrir því, að þeim brestum edur óreglu, sem í því tilliti finnaft, afstætt verði.

§ 9.

Annars breyðist eptir Aukatekjureglugjörðarinnar af 10da September 1830 3da Kapítula, hvar hjá þó effert gjald á að láfast fyrir lestur og bófun á Borgunarbrestum, er útgefast fyrir Konúnglegum tekjum, edur fyrir afpláunum þessra Borgunarbresta.

Hvareptir allir hlutadeigendur sér allraundirgefnaft hegða eiga.

Gefid í Borum Konúnglega Adsetursstad Kaupmannahöfn,
þann 24da Aprílís 1833.

Undir Borri Konúnglegu Hönd og Innsigli.

